

Matka Matylda Getter - nauczycielka, wykładowniczyni

Seria: Profesorki Super-Babki
Nr odcinka: 218
Podseria: opiekunki dzieci

Polecana/Omawiana książka:

- [1]. Alina Petrowa-Wasilewicz: Uratować tysiąc światów. Historia zakonnic, która ratowała żydowskie dzieci. Esprit, Kraków 2021.
- [2]. <https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/seria-bohaterowie-niepodleglej/polskie-panstwo-podziemne-i-zo/85296,Matka-Matylda-Getter.html>; pdf do wyklikania.
- [3] <https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/68248,Anna-Zechenter-Matka-Matylda-Getter.html>; pdf do wyklikania (otwierano 22.04.2023).

W eseju omawiana jest książka [1] oraz pliki [2,3], które są do wyklikania w każdej chwili. Tytuł książki wyjaśnia wszystko. W pliku [3] jest zdjęcie dyplomu dla „Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata” przyznanego Bohaterce, a w [1] strona 333 wraz z medalem. Warto zapoznać się z sylwetką Heroiny i kontekstem historycznym. Wstęp [1] ma tytuł „Twarz we mgle”. Uratowana „Lea Balint, [...] przyjechała specjalnie z Izraela na mającą się rozpocząć uroczystość”. ... Kiedyś Siostra Helena schowała ją w koszu, przykryła warstwą słomy, była kontrola Hitlerowców... Skoro przeżyła, to znaczy iż dziewczynki nie znaleźli. Zatem było wiele sióstr, książka mówi głównie o jednej z nich.

Matylda urodziła się w Warszawie w 1870r. Była jednym z dziesięciorga dzieci Karola i Matyldy Getterów. Jej ojciec był rzeźnikiem,

mieszkali na Woli wśród żydowskich sąsiadów. Jeszcze raz - było 10 dzieci w rodzinie. Szanowali dzieci swoje i współmieszkańców. Strona 16 [1] Jej świadectwo urodzenia – oczywiście w języku rosyjskim.

Bohaterka **uczyła się** w pałacu Bogusławskiego przy ul. Żelaznej¹, na pensji Sióstr Rodziny Maryi – instytutu powołanego przez św. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego (biskupa). Jak pisze autorka rodzinie Matyldy dobrze się powodziło!!! Wyroby zakładu uznawano za wspaniałe, stać było rodziców na kształcenie dzieci. Czytamy iż rodzina należała do **klasy średniej**. Byli patriotami i silnie związani z Kościołem. Matylda bardzo wcześnie zdecydowała o swojej przyszłości. Zgłosiła się do zgromadzenia Sióstr Rodziny Maryi jako 17-latka. Śluby wieczyste złożyła w odeskim domu w 1895 r. (tzn. w Odessie!!!, wtedy w Carskiej Rosji).

Może Jej kształcenie było darmowe, już jako przyszłej zakonnicy? Ukończyła szkołę oraz **seminarium nauczycielskie**. Jako pedagog znający świetnie francuski, **uczyła tego języka w szkołach prowadzonych przez zgromadzenie**.

W trakcie pisania serii wprowadzono podserię: „opiekunki dzieci”, która jest jakby na obrzeżach zasadniczej linii serii – bohaterki pracujących jako naukowczynie i wykładowczynie (na początku na uniwersytetach i szkołach średnich). Ale wychowawczynie dzieci są także nie do przecenienia. Ona organizowała także ochronki dla ubogich dzieci.

<<Po ośmiu latach pracy w Warszawie wyjechała do zakładu dla dziewcząt przy generalnym domu Rodziny Maryi² do Petersburga. „Najsilniejszy, radykalny wpływ na młodzież wywierała Mistrzyni, dobra, młoda ‘matka’, Matylda Getter, której takt, równowaga połączona z wielką dobrocią, wykwiłtna elegancja, czarujący wdzięk, łączyły się z oryginalnością sposobu obcowania z młodzieżą

¹ https://pl.wikipedia.org/wiki/Ulica_%C5%BBelazna_w_Warszawie; ulica Żelazna ma własne hasło w WIKIPEDII!!!

² <http://siostryfranciszki.pl/>; strona zgromadzenia (otwierano 22/04/2023).
Prowincje w Polsce Brazylii x 2!! Między innymi Kurytyba, gdzie jest znaczna grupa potomków Polaków-emigrantów.

i oddziaływania na jej psychikę" – tak wspominała ją wychowanka Maria Siemaszko. Absolwentki szkoły uzyskiwały patenty nauczycielskie>>.

Zatem była to forma **wyższej szkoły zawodowej**. Zatem Matylda tym bardziej należy do naszej serii. Zajęcia musiały być po rosyjsku. Czy znała płynnie także niemiecki, być może.

Rozdział na stronie 176 „Opatrzność Boża czuwała nad domem” – zaczyna się on 1 września 1939r. Przybyli uciekinierzy siostry i dzieci z innych domów m.in. z Kostowca i z Ciechocinka. Łącznie było ok. 300 osób. Bombardowania Niemców spowodowały odcięcie dopływu wody, trzeba było chodzić po nią, będąc narażonym na ostrzał. Dalsze sprawy – to żywność, ubrania, pościel itd. Dalej opis życia „Po klęsce” w okupowanej przez Hitlerowców Warszawie. Wodę przyłączono ponownie. Niemcy zaczęli mordować Żydów. „Żadnego dziecka nie odeślę” – rozdział na stronie 207. Cytat: „Jak podaje s. Frącek, w **archiwach** zgromadzenia przechowywanych jest sześćdziesiąt osiem świadectw osób żydowskiego pochodzenia, które jako dzieci lub nastolatki przeżyły niemiecką okupację dzięki ukrywaniu się u zakonnicy z Rodziny Marii”.

← → ↻ lubimyczytac.pl/ksiazka/160679/dzieci-zydowskie-w-klasztorach-udzial-zenskich-zgromadzen-zakonnich-w-akcji-ratowania-dzieci-zy...

Gmail YouTube Maps YouTube Maps ear

lubimyczytać

Ewa Kurek
DZIECI ŻYDOWSKIE
W KLASZTORACH
UDZIAŁ ŻEŃSKICH ZGROMADZEŃ ZAKONNYCH
W AKCJI RATOWANIA DZIECI ŻYDOWSKICH
W POLSCE W LATACH 1939-1945

Dzieci żydowskie w klasztorach. Udział żeńskich zgromadzeń zakonnych w akcji ratowania dzieci żydowskich w Polsce w latach 1939-1945

Ewa Kurek

Wydawnictwo: Replika

historia

380 str. | ⌚ 6 godz. 20 min.

Szczegóły ▾ Inne wydania ▾

[KUP KSIĄŻKĘ ▾](#)

ŚREDNIA OCEN

★ **7,5** / 10

5 OPINII 25 OCEN D

OCEŃ KSIĄŻKĘ

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

**Mało znana historia – warto się jej nauczyć,
aby nie dać się „nabrać”, ani ‘na wnuczka’, ani ‘na ciotkę’.**

Jak pisze autorka trudno było prowadzić takie dzieci ulicami Warszawy – tu pomagały karetki szpitalne! Wtedy kierowcy i sanitariusze ryzykowali swoje życie. Strona 226 – zdjęcie Heroiny z 1943 roku. Gdy kliknie się na stronę zgromadzenia – zobaczymy iż krój habitu jest prawie taki sam jak kiedyś. W książce wymienionych jest wielu Polaków, którzy pomagali w Jej misji. Byli wśród nich członkowie-założyciele Żegoty³, komórki/struktury Rządu Londyńskiego ds. pomocy Żydom m.in. Władysław Bartoszewski, Jan Dobraczyński, Zofia Kossak-Szczucka⁴. (jej krewna jest przedstawiona w odcinku nr 10, naszej serii).

Zofia Szymańska⁵, lekarz naczelna CENTOS⁶-u twierdzi iż siostry uratowały kilkaset dzieci żydowskich – cytat na stronie 223. Broszura [3] podaje iż uratowano ok. 500 dzieci oraz ok. 250 dorosłych.

Strona 241 – Świadcstwo urodzenia (fałszywe) dla dziecka żydowskiego wystawione przez ks. Stanisława Piotrowskiego⁷. Strona 329 – ostatnia fotografia m. Matyldy Getter z roku 1960.

W esejach nie streszcza się książek, zachęca się do osobistego dotarcia do źródeł. Tutaj pliki [2] oraz [3] każdy ma pod palcem, wystarczy/warto kliknąć. Warto zwrócić uwagę, iż nie był to jedyny klasztor (patrz: informacja o książce powyżej oraz zdjęcia w tradycyjnym dodatku).

Matka Matylda Getter przeżyła wojnę, zmarła w roku 1968, a zatem do stu lat zabrakło Jej zaledwie dwóch lat. Tym razem ‘synonim do Bohaterki’ pasuje do Niej idealnie. Warto przeczytać książkę o HEROINIE – wyklikać pliki i poznać omawianą POSTAĆ, właśnie teraz, gdy w kinach grany jest dokument o rodzinie Ulmów.

³ <https://culture.pl/pl/artykul/zegota>; Kossak organizowała, pomagała, ale nie weszła w skład Zarządu; aresztowana; została wysłana do Auschwitz.

⁴ https://pl.wikipedia.org/wiki/Zofia_Kossak; o wielkiej POLCE, zmarła w Bielsku-Białej, mieście eseisty.

⁵ https://pl.wikipedia.org/wiki/Zofia_Rosenblum-Szyma%C5%84ska; o lekarce, uratowanej z Holocaustu przez siostry zakonne.

⁶

https://www.jhi.pl/storage/file/core_files/2020/10/28/44c7dd2923de4d45b5bb32e4fecf3c00/Centos_200.pdf; on-line dokument Żydowskiego Instytutu Historycznego.

⁷ file:///C:/Users/Stan/Downloads/BIULETYN_3_2019_Druk_Wasowicz_2.pdf; ulotka o kościele w dziele ratowania Żydów.

LITERATURA DODATKOWA

- A. <https://ipn.gov.pl/pl/narodowy-dzien-pamieci/140404,Polacy-ratujacy-Zydow-pod-okupacja-niemiecka-m-Matylda-Getter.html>;
- B. <https://stacja7.pl/rozmowy/siostra-ktora-ratowala-zydowskie-dzieci-pisanie-tej-historii-bylo-jak-opisywanie-cudu/>;
- C. https://www.ksiegarniaswpawla.pl/uratowac-tysiac-swiatow-siostra-Matusia.html?gclid=EAIaIQobChMI7LaR9sCd8gIVT9TtCh0pDQ_0EAQYAiABEgLfSvD_BwE; informacja o książce.
- D. <http://pik.kielce.pl/aktualnosci/spotkanie-z-alina-petrowa-wasilewicz-autorka-ksiazki-uratowac-tysiac-swiatow-.html>; informacja o spotkaniu z Autorką książki [1], 06.08.2021;

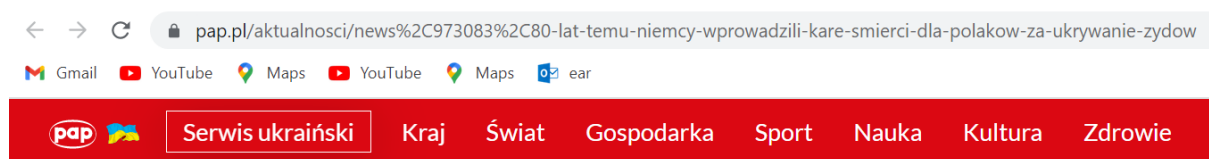
Hasło/Maksyma na rzeźbie na koniec eseju – jest frazą z tzw. Hymnu o Miłości z Ewangelii.	
<p>Charitas petiens est, benigna est, charitas non aemulatur, non agit perperam, non inflatur, non est ambitiosa, non quaerit quae sua sunt, non irritatur, non cogitat malum, non gaudet super iniquitate, congruadet autem veritati ...</p>	<p>Miłość cierpliwa jest, łaskawa jest. Miłość nie zazdrości, nie szuka poklasku, nie unosi się pychą; 5 nie dopuszcza się bezwstydu, (miłość) nie szuka swego, nie unosi się gniewem, nie pamięta złego; 6 nie cieszy się z niesprawiedliwości, lecz współweseli się z prawdą. 7 Wszystko znosi, wszystkiemu wierzy, we wszystkim pokłada nadzieję, wszystko przetrzyma. 8 Miłość nigdy nie ustaje</p>

<https://opoka.org.pl/News/Polska/2022/co-o-roli-kosciola-podczas-ii-wojny-swiatowej-mowia-zakonne>; o konferencji z 2022 rok.

<file:///C:/Users/Stan/Downloads/wstep.pdf>; wstęp do szerszego opracowania...

O 'PRAWACH' HITLEROWSKICH

Ze strony internetowej PAP:

Już w listopadzie 1941 r. gubernator dystryktu warszawskiego Generalnej Guberni wydał rozporządzenie zaostrzające to sformułowane przez Franka miesiąc wcześniej - dodaje.

Musiał podkreśla, że z perspektywy pomagających Żydom Polaków **najważniejszym dokumentem było datowane na 28 października 1942 r. rozporządzenie dowódcy SS i policji na terenie Generalnego Gubernatorstwa, Wilhelma Kruegera. W obowiązującym najpierw w dystrykcie warszawskim i lubelskim, a od 10 listopada na terenie całego GG dekretem jasno zapisano, że kara śmierci grozi wszystkim Polakom, którzy w jakikolwiek sposób pomogli Żydom lub nie poinformowali władz o takich przypadkach, oraz ich pomocnikom.**

"Rozporządzenie z 15 października 1941 r. było więc tylko punktem wyjścia, po roku oficjalnie przyjęto prawodawstwo, które stawiało pomagających Żydom Polaków w sytuacji zakładników; pod karą śmierci zostali zobowiązani do denuncjowania Żydów, niebezpieczeństwo groziło również ich rodzinom, sąsiadom, czasem całym wsiom" - akcentuje historyk.

Najbardziej surowe kary w okupowanej Europie

Informacje dostępne na stronie PAP (Prof. Musiał⁸ – historyk), eseista słychał jego wykładów on-line, komentował on słowo 'prawa', choć było to bezprawie, a także jak oceniane są dzisiaj, warto było go posłuchać, warto zapoznać się z jego książką:

Bogdan Musiał: „Kto dopomoże Żydowi ...”, Wydaw. Zysk i S-ka, Poznań 2019 (460 stron).

W jednym z odcinków serii wspomniano iż eseista miał zaszczyt i honor słychać wykładów **dr Andrzeja Sycza** na Politechnice Śląskiej w Gliwicach w roku akademickim 1974/1975, z fizyki.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Andrzej_Sycz:

<<Wraz z matką, Janiną Sycz, oraz dwojgiem rodzeństwa w 1982 został odznaczony medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata za pomoc w ocaleniu dziewczynki pochodzenia żydowskiego>>.

⁸ https://pl.wikipedia.org/wiki/Bogdan_Musia%C5%82; „niewiarygodne”, czyli zadziwiające losy tego wybitnego Polaka.

ZDJĘCIA PRZY OKAZJI

TORUŃ

**PARK
PAMIĘCI
NARODOWEJ**

*„Naród, który nie zna swojej przeszłości,
umiera i nie buduje przyszłości”.*

św. Jan Paweł II

Park Pamięci Narodowej jest miejscem hołdu oddanego Bohaterom, którzy w chwili najwyższej próby człowieczeństwa zachowali się jak trzeba.

St. John Paul II

The National Memorial Park is a place to pay homage to the heroes who in the moment of supreme testing for humanity acted as one is called to do.

”עם שאיננו מכיר את עברו, אינו בונה עתיד וגווע”

הקדוש יוחנן פאולוס השני

פארק הזיכרון הלאומי מוקדש לזכרם של גיבורים, שבעת עמידה בניסיון האנושי הכביר

PARK PAMIĘCI NARODOWEJ

„Nie daj się zwyciężyć złu, ale zło dobrem zwyciężaj.”

List do Rzymian 12,21

„Zachowali się jak trzeba” to symboliczna część Parku Pamięci Narodowej, poświęcona Polakom, którzy dali nam najcenniejszą lekcję człowieczeństwa i pokazali, jak postępować godnie w odartym z godności świecie.

Radio Maryja od lat tworzy przestrzeń dowymiany głębokich w swej wymowie myśli, dyskusji, odkrywania prawdy historycznej i prawdy o człowieku.

W 1998 roku zaapelowało o przekazywanie świadectw, dotyczących czasów niemieckiej okupacji, co zaowocowało ujawnieniem ogromnej skali pomocy niesionej przez Polaków, skazanym na zagładę Żydom.

Tysiące bezcennych relacji składanych przez słuchaczy poddano weryfikacji i naukowemu opracowaniu. Na tej podstawie w 2016 roku w Kaplicy Pamięci Polskich Męczenników, znajdującej się w Sanktuarium pw. NMP Gwiazdy Nowej Ewangelizacji i św. Jana Pawła II, na granitowych tablicach uwieczniono ponad 1200 nazwisk Polaków, straconych przez Niemców, za pomoc okazaną żydowskim braciom i siostrą podczas II wojny światowej – w czasach, kiedy za kromkę chleba darowaną Żydowi wymierzana była kara śmierci.

Docelowo w Parku Pamięci Narodowej uhonorowanych będzie około 40 tysięcy polskich obywateli ratujących Żydów, którzy nie bacząc na utratę życia, w obliczu narastającego zła i wszechobecnego zagrożenia, wykazali się heroizmem i wyjątkową odwagą cywilną. Ich postawy zasługują na najwyższe honory i pokoleniową pamięć.

Niech te szlachetne czyny staną się świadectwem Jedynej Miłości – Pana Boga w Trójcy Świętej Jedyneego i będą drogowskazem na życie, by w każdej sytuacji, z szacunkiem i miłością do bliźniego, czynić dobro.

“Do not be conquered by evil but conquer evil with good.”

Romans 12:21

"They acted as one is called to do" is a symbolic part of the National Memorial Park dedicated to the Polish people who gave us the most valuable lesson of humanity and showed us how to act in a dignified way in a world stripped of dignity.

Radio Maryja has for years provided a space for the exchange of profound thoughts and discussions to uncover historical truth and the truth about man. In 1998, it called for testimonies about the period of the Nazi occupation, which revealed the enormous scale of help given by Poles to Jewish people doomed to extermination.

W Parku Pamięci są galerie zdjęć: powyżej z Getta; poniżej: z Auschwitz.

**Zestawiono tysiące nazwisk
tych co pomagali Żydom**

s. Ludwika Szwanitok
s. Kazimiera Wiaderek
s. Irena Wróblewska

**Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek
od Cierpiących**

s. Sabina Kaczyńska
s. Wacława Mirola
s. Kazimiera Wirgowska

**Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek
Rodziny Maryi**

s. Stanisława Adamiec
s. Aleksandra Ancarewicz
s. Ludwika Bednarek
s. Stanisława Blandzińska
s. Marcela Bobińska
s. Anna Bodnar
s. Tekla Budnowska
s. Petronela Budzianowska
s. Helena Chmielewska
s. Józefa Czarasta
s. Maria Czechowicz
s. Helena Dobiecka
s. Salomea Dobrucka
s. Helena Drozdowska
s. Helena Findysz
s. Matylda Getter
s. Teresa Gober
s. Domicela Golik
s. Eufemia Gryniewicz
s. Petronela Grzegorzczuk

**Zgromadzenie naszej Heroiny, odłam Franciszkanek;
Jej nazwisko 5 od dołu !**

**Zgromadzenie Sióstr Służebniczek
Najświętszej Maryi Panny
Niepokalanie Poczętej**

s. Julia Barnaś
s. Franciszka Bojda
s. Małgorzata Dobosz
s. Maria Dubiel
s. Teodora Furman
s. Teofila Gajewska
s. Bronisława Galus
s. Dioniza Gorczyca
s. Alfonsa Grochmal
s. Augustyna Hala
s. Franciszka Hapońska
s. Eleonora Jankiewicz
s. Julia Koluszko
s. Frydolina Koziej
s. Teofila Kozłowska
s. Daniela Krosnowska
s. Bronisława Krzemińska
s. Walentyna Krzywińska
s. Walentyna Krzywonos
s. Gerarda Kuś
s. Antonina Manaszczuk
s. Eustella Młot
s. Karolina Moneta
s. Anna Moskwityn
s. Henryka Olszówka
s. Janina Osmólska
s. Balbina Pieczara
s. Florentyna Podolak
s. Aniela Polechajło
s. Józefa Romansewicz
s. Teodora Stobienia
s. Loreta Szpyt
s. Rufina Świrska
s. Aurelia Tatarowicz

s. Janina Nowosielska
s. Leokadia Orczyk
s. Małgorzata Pieczka
s. Janina Podsiadło
s. Gertruda Rojek
s. Genowefa Rupka
s. Eugenia Seweryn
s. Helena Sroka
s. Janina Struzik
s. Paulina Syguła
s. Irena Witos
s. Władysława Wójcik

Zgromadzenie Sióstr Opatrzności Bożej

s. Stanisława Domańska
s. Maria Filak
s. Marianna Forycka
s. Zofia Gawęł
s. Józefa Gierlak
s. Maria Icha
s. Helena Jaskulska
s. Jadwiga Jaworska
s. Jadwiga Jednoróg
s. Zofia Kiernoz
s. Wiktoria Kłęk
s. Cecylia Kozłowska
s. Jadwiga Kozłowska
s. Katarzyna Kozłowska

Tablic jest kilkaset;
w eseju są wybrane zdjęcia
związane
z Zakonami

REPUBLIC OF POLAND
Ministry of Foreign Affairs

**THE MASS EXTERMINATION
of JEWS in
GERMAN OCCUPIED POLAND**

NOTE

addressed to the Governments of the
United Nations on December 10th, 1942,
and other documents

*Published on behalf of the Polish
Ministry of Foreign Affairs by*

HUTCHINSON & CO. (Publishers) LTD.
LONDON : NEW YORK : MELBOURNE

Price : Threepence Net.

POLACY !

Dnia 5 maja 1943 roku Premier Rządu Polskiego, gen. Sikorski, wygłosił przez radio londyńskie przemówienie do ludności kraju, w którym między innymi poruszył sprawę dokonywanej obecnie przez Niemców zbrodni wymordowywania Żydów. Gen. Sikorski powiedział następujące słowa:

„Niemcy rzucają dzieci do ognia, mordują kobiety. Wszystko to wykopło przepaść między Polską i Niemcami nie do przebycia. Niemcy palą masowo trupy, aby zatrzeć ślady swych potwornych zbrodni. W połowie kwietnia o godz. 4 rano Niemcy przystąpili do likwidacji getta warszawskiego. Zamknęli resztki Żydów kordonem policji, wjechali do środka czołgami i samochodami pancernymi i prowadzą swe dzieło niszczycielskie. Od tego czasu walka trwa. Wybuchy bomb, strzały, pożary trwają dzień i noc. Dokonuje się największa zbrodnia w dziejach ludzkości. Wiemy, że pomagacie umęczonym Żydom jak możecie. Dziękuję Wam rodacy w imieniu własnym i rządu. Proszę Was o udzielenie im wszelkiej pomocy, a równocześnie i tępienie tego strasznego okrucieństwa“.

Następnego dnia, 5 i 6 maja, ukazał się w Warszawie numer...

<https://polona.pl/item-view/af5aa1b5-e528-476c-9ccc-5efce2c29bcc?page=0>; cały dokument.

Rzeźba w Muzeum Miejskim w Chełmnie. MIŁOŚĆ?

Zdjęcia wykonał eseista Stan Zawiślak oraz z portalu POLONA.